

Lehti vihertää

KYSELY | Selvitimme Aamulehden journalistien arvomaailman ja huomasimme, että se vihertää ihan kunnolla. Moni aamulehteläinen kannattaa lisäksi Rantaväylän tunnelia ja aprikoi lisädyinvoiman rakentamisen järkevyyttä.

Me teimme sen sittenkin. Selvitimme, millainen arvomaailma *Aamulehden* journalistiteilla on. Koko keskustelu toimittajien taustoista lähti liikkeelle, kun *Aamulehden* entinen vastaava päätoimittaja **Matti Apunen** kirjoitti *Helsingin Sanomien* kolumnissaan, että toimittajien pitäisi kertoa avoimesti, millainen puoluekanta heillä on. Apunen arvioi, että asenteet vaikuttavat käytännön uustyöhön.

Journalistit useista mediataloista ehtivät ampua idean typeränä alas, mutta täällä *Aamulehdessä* ideaan tartuttiin harkinnan jälkeen. Halusimme läpivalaista itsemme ja olla avoimia, koska se on oikein lukijoi-tamme kohtaan.

Kysely toteutettiin 2.–4.11. anonyymillä nettilomakkeella. Kyselyyn vastasi 79 toimituksen jäsentä: toimittajaa, päällikköä, kuvaajaa, graafikkoa, taittajaa tai tietopalvelun työntekijää. Laskimme työ-

vuorolistasta, että kyselyn ajankohtana töissä olisi ollut 149 henkilöä. Vastausprosentti noudatti aika hyvin sitä tulosta, jonka toimittajien ammattilehti *Journalisti* sai viime viikolla: vain puolet haluaa kertoa edes nimettömänä puoluekantaansa. 40 prosenttia vastaajista oli yli 50-vuotiaita.

– On tärkeää kaikkien miettiä, miksi joidenkin ryhmien ääni kuuluu lehtien palstoilla usein ja kovaa ja joidenkin ei juuri ollenkaan, sanoo uutistoimittaja **Juha Lehtinen**.

Emme saaneet lo-pullista totuutta selville, mutta löysimme päteviä aiheo-disteita.

Kävi ilmi, että *Aamulehden* journalistit ovat yllättävänkin vihreitä. Kyselyssä, jossa suurin osa vastasi nimettömänä ja päälliköitä nimel-lään, vihreitä kertoi

äänestäneensä huomattavan moni. Kan-natusta löytyi myös vasemmistoliitolle, sdp:lle, perussuomalaisille ja aika paljon

kokoomuksellekin. Moni sanoi arvosta-vansa luonnonsuojelua.

Näkykö vihreys sitten lehdessä?
– Kyllä, nyt kun sanot. En ole koskaan tullut ajatelleeksi asiaa, pohtii suunnitteleva uutispäällikkö **Sari Torvinen**, joka itsekin suhtautuu koira- ja hevosihmise-nä myönteisesti luonnonsuojeluun.

– Niitä juttuja tarvitaan ja on hyvä, että toimittaja tietää asiasta mitä kirjoittaa.

Vastaava päätoimittaja **Jouko Jokinen** on huomannut saman.
– Varsinkin nuoremmat toimittajat tekevät mielellään uutisia ympäristöaiheista. Se on vain hyvä asia. Puoluepoliittista sitoutumista en ole havainnut. Kun hitsari tekee saumaa, lopputulokseen ei saa vaikuttaa, äänestäkö hän vihreitä, demareita vai keskustaa. Ammattitaito ja henkilökohtaiset yhteiskunnalliset näkemykset ovat kaksi eri asiaa.

Myös päätoimittaja **Jorma Pokkinen** pitää kiinnostusta ympäristöä ja luontoa kohtaan hyvänä asiana. Hän toivoo tosin, ettei uutistyyössä näkyisi puoluepoliittista vihreyttä.

– Toimittajien sitoutuneisuus tai sitoutumattomuus ovat yhtä suuria ongelmia. Ulkopuolisena voi toki muka analysoida viileästi ja olla kaikkien kanssa samaa tai vastaavasti kaikkien kanssa eri mieltä.

Toisaalta aatteeton toimittaja on populistiselle altis tuuliviiri, sanoo *Aamulehden* politiikan toimittaja **Matti Mörttinen**.

Arvomaailma on suurempi ilmiö kuin puoluekanta, joten kysyimme, mihin asioihin toimittajat suhtautuvat myönteisesti ja mihin kielteisesti. Kyselyyn vastanneilla *Aamulehden* toimittajilla ei näyttäisi olevan yhtä selkeää näkemystä Rantaväylän tunnelista, mutta Keskusareenaa moni kannattaa. Onko sillä väliä?
– En ole nähnyt, että Rantaväylän tunnelista tai Keskusareenasta olisi kirjoitettu *Aamulehdessä* puolueellisesti uutisia. Pääkirjoitukset ovat sitten erikseen, arvioi kunnallistoimittaja **Jutta Högman-der**.

– Minua vaivaa tässä kyselyssä se, että Rantaväylän tunnelista tai Keskusareenasta pitäisi olla näkemys vain puolesta tai vastaan. Minulla on esimerkiksi Rantaväylästä paljon perusteltuja mielipiteitä, mutta niitä ei voi laittaa vain luokkiin ”kannatan” tai ”vastustan”. Olisi myös perin kummallista, jos toimittaja tai kuka tahansa valistunut henkilö vastaisi, ettei näillä asioilla ole mitään merkitystä, kritisoi Juha Lehtinen.

Kyselyssä sai myös luetella vapaasti

Aamulehden journalisteja pyydettiin kertomaan, mihin asioihin he suhtautuvat lähtökohtaisesti myönteisesti. Mitä isomalla sanalla on, sitä useammin se mainittiin. Pienimmät mainittiin vain kerran tai kaksi.

asioita, joihin suhtautuu lähtökohtaisesti myönteisesti tai kielteisesti. Sunnuntailiitteiden tuottaja **Edith Ahola** kertoi suhtautuvansa myönteisesti Ikeaan ja **Sofi Oksaseen**.

– Ikeaan suhtaudun positiivisesti sen takia, että rakastan sisustamista, muotia ja isoja ihmismassoja. Mutta ammatillisesti olen kriittinen. Kun Ikea tuli Tampereelle, julkaisimme *Asioissa* jutun, jossa kerrottiin Ikean koneistosta: miten sen väitetään ostavan ympäristöjärjestöt hil-

jaisiksi ja miten **Ingvar Kampradin** julkisuuskuva on lähestulkoon fiktiivinen. Näkökulma-osaston uutispäällikkö **Matti Posio** näkee asian näin:

– Ikea on merkittävä yritys, jonka perustaja Ingvar Kamprad on kiinnostava tee-se-itse-hahmo, jolla on uskomaton elämäntarina. Ikea on hyvä stoori ja siksi esillä.

Aholan mielestä Sofi Oksasta ei hymistellä lehdistössä, pikemminkin päinvastoin. Posion mielestä lehdistössä suhtau-

dutaan Oksaseen hieman kritiikittömästi, mutta hän on nähnyt lehdissä suosittuun kirjailijaan kohdistuvaa perusteetonta lyttäämistäkin.

Kun puhutaan siitä, miten toimittajat suhtautuvat eri asioihin, hyvin mielenkiintoista on kysyä, onko koskaan käynyt niin, että joku juttu on jäänyt julkaisematta, koska se on liian kaukana päälliköiden arvomaailmasta.

– Matti Posio esimiehenäni ollessaan

jätti erään kolumnini julkaisematta. Hänen mielestään se oli käsittämätön ja ajatusrakennelmiltaan keho, mutta minä veikkaan, että todellinen syy oli siinä, että jaoin lievää ymmärtämystä häkkikanojen vapauttajille, vastaa tuottaja Edith Ahola.

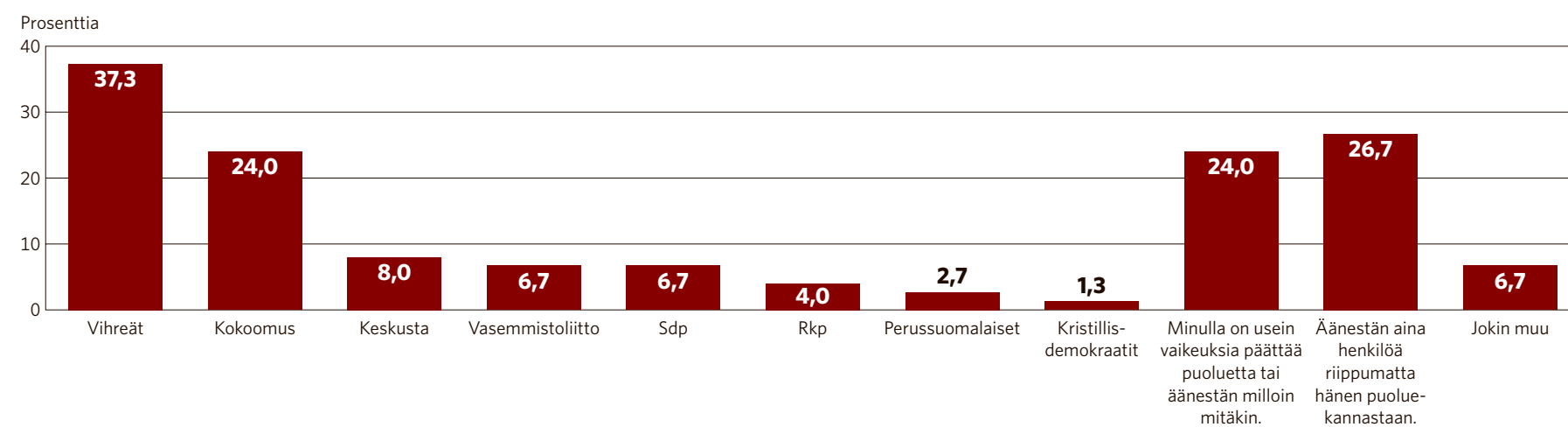
– Myönnettäköön, on saattanut sel-laistakin sattua. Usein kyse on ollut jutu-tuuden esittäjän perustelujen kyseen-alaisuudesta, mikä kuuluu osana laadukkaaseen journalismiin, Matti Posio kommentoi.

Hän näkee, että jokaisen journalistin pitäisi kehittää itsessään arvostelukykyä ja itsenäistä ajattelua, sillä Posion mukaan kirjoittamista voi opetella kou-lussakin, mutta ei mielipiteen muodostamista.

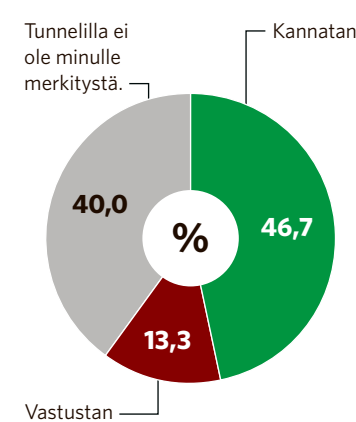
– Minun mielestäni ihmisen äänestys-käyttäytymisellä tai jumalakäsityksellä ei ole merkitystä siinä, miten journalisti tekee uutistyytään tai minkälaisia va-lokuvia hän ottaa. Ammattimaisuuteen kuuluu sekä ymmärrys että kriittisyys kaikkea kohtaan ja se, että omat mieli-piteet pidetään edelleen erossa faktoista uutisjutuissa, Juha Lehtinen sanoo.

Sari Torvinen, Edith Ahola ja Matti Posio näkevät, että tämä on *Aamulehden* toiminnan edellytys.

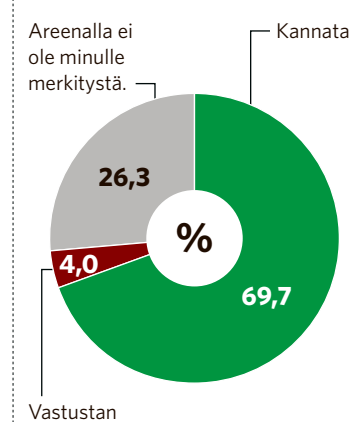
Mitä puolueita äänestät yleensä vaaleissa? Voit valita useita vaihtoehtoja.

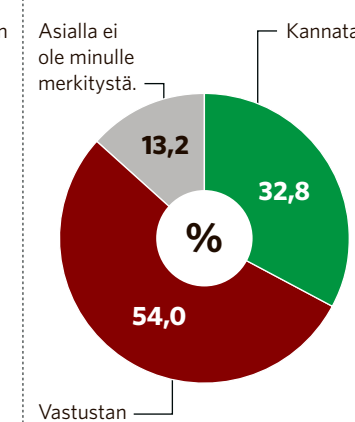
Mitä mieltä olet Rantaväylän tunnelista?

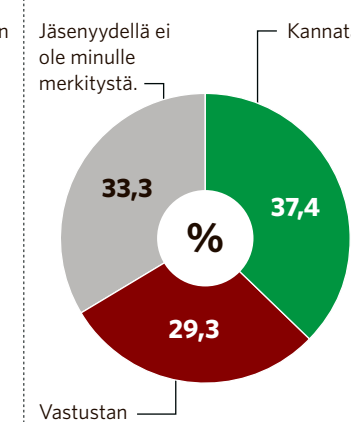
Mitä mieltä olet Keskusareenan rakentamisesta?

Kannatatko lisädyinvoiman rakentamista?

Kannatatko NATO-jäsenyyttä?

Uskotko Jumalaan?

